

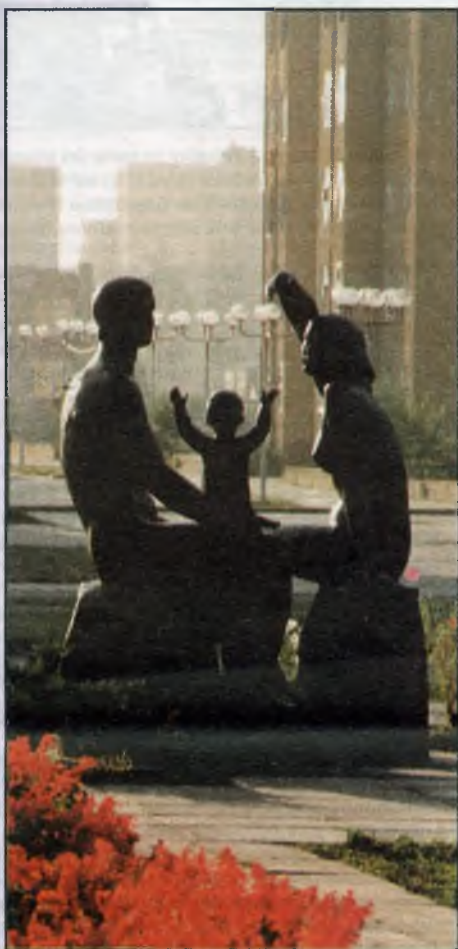
ДОЛЯ СЛАВУТИЧА У РУКАХ... СЛАВУТИЧАН

Пам'ятаю літо і осінь 1986 року, час, коли мало не цілий світ допомагав нам ліквідувати наслідки планетарної катастрофи — вибуху на четвертому реакторі Чорнобильської атомної. Того літа мені вперше довелося побувати у Славутічі. Ні, не в сьогоднішньому. А на території, означеній транспарантом: «Тут іде будівництво міста атомників — Славутича». Поступово, але не повільно, а з граничною швидкістю виростали квартали — Київський, Вірменський, Грузинський, Московський... Один від одного вирізнялися архітектурою, матеріалами, оздобленням. Незабаром з'явилися і перші новосели. Славутич продовжував розбудовуватися, розвиватися, ставав одним з найкращих міст нашої області.

Минали роки. І от зовсім недавно Президент України Леонід Кучма прийняв таке довгоочікуване світовим співтовариством рішення: Чорнобильську атомну буде закрито 15 грудня цього року. Рішення довго чекали. Перед Україною держави Європи, Америка з усією серйозністю ставили питання про закриття атомної. Але все-таки, коли його було виголошено, то стривожило серця багатьох. У Славутічі живе 26 тисяч чоловік. Серед них шість тисяч тих, хто безпосередньо працює на атомній, на об'єкті «Укриття», їх родини. Що буде зі Славутичем, який досі був повністю щодо забезпечення енергією, коштами залежний від станції? Чи не стане він ще однією, після Прип'яті, жертвою атомного чудовища, схованого в глибинах «саркофага» над зруйнованим четвертим блоком? З цими та іншими запитаннями ми звернулися до мера Славутича Володимира Петровича УДОВИЧЕНКА, людини, яка 13 років віддала місту, яка твердо заявила: «Місто житиме, процвітатиме».

— *Володимире Петровичу, як ви особисто ставитеся до закриття станції?*

— Серце не хоче з цим змиритися. Але мозок розуміє, що закриття якщо не сьогодні, то завтра необхідне. Адже блоки майже виробили свій ресурс. І для продовження їх експлуатації потрібні великі кошти. З-поміж інших — сумнівний четвертий блок, який становить, на жаль, реальну загрозу, бо в його надрах поховані десятки тонн ядерного палива. Поки світове співтовариство вимагає від нас закриття, налякане вибухом на четвертому реакторі, його наслідками, поки воно обіцяє компенсувати витрати на закриття трьох блоків, на роботи із зміцнення саркофага, на ведення там нау-

кових досліджень по його повному знешкодженню, обіцяє кошти на будівництво додаткових блоків на Рівненській атомній, щоб ми могли компенсувати нестачу вироблюваної у Чорнобилі енергії, справді, саме час вести переговори, але тільки в інтересах України. Це вірогідно і наш Президент, і наш уряд. Правда, переговори з країнами-донорами йшли дуже важко. Від нас весь час вимагали якнайшвидше вирішити питання закриття. І що ж, коли Україна виконала свої зобов'язання, знову спостерігаються труднощі у виділенні коштів. Ті гроші, що виділило нам світове співтовариство, проблему не вирішують. Поки що їх немає. Роботу з формування фонду «Укриття» слід продовжувати. А ще потрібна організація фонду виведення ЧАЕС із експлуатації. І все це, звичайно, пов'язано зі Славутичем. Адже ми поки що принаймні були повністю залежні від успішної роботи станції. Досить сказати, що більш як 40 мільйонів гривень з її прибутку йшли на утримання Славутича. Що буде тепер? Саме над цим питанням ми глобально працюємо, причому не самі, а разом із урядом, керівництвом станції, всієї енергетичної галузі, при допомозі керівництва нашої області, із багатьма зарубіжними організаціями. До речі, у Славутічі від-

ДОЛЯ СЛАВУТИЧА У РУКАХ... СЛАВУТИЧАН

Закінчення. Початок на стор. 1

булося засідання координаційної ради з реалізації проекту TACIS «Допомога у пом'якшенні соціальних наслідків закриття Чорнобильської АЕС», де визначено основні напрями діяльності ради з вирішення нагальних соціально-економічних потреб міста, його проблем. У засіданні взяли участь керівник проекту Андреас Шон, представники Чорнобильської АЕС, виконавчий комітет міської ради Славутича.

— **Що для вас Славутич?**

— Я, мабуть, коротко не зможу відповісти. Славутич для мене — місто моєї долі, любові, найкращих, найплідніших років життя. Це мала Батьківщина моєї доньки, бо саме тут вона народилася. Славутич — моя робота, мій сьогоднішній, мій завтрашній день, усвідомлення, що я відповідальний за це прекрасне місто, за людей, які в ньому живуть. Ми так багато років намагалися зробити Славутич зразковим. Якщо не зовсім, то майже досягли цього. Всі, хто вперше приїздить до нашого прекрасного міста, не може намілуватися його чарівними кварталами, зеленню садів, рівними і гарними вулицями, будинками, які по красі своїй можуть посперечатися з найкращими архітектурними витворами. А довкола ліси, поліські сині озера, тихі річки.

А які люди у нас! Багатьом з них довелося пережити аварію на Чорнобильській атомній і саме у Славутичі все почати з нуля. Багато хто приїхав до нас пізніше і також назавжди зв'язав свою долю з містом.

А ще нас усіх об'єднує робота на атомній. Живуть у нас переважно люди високоосвічені, кваліфіковані, люди, у яких вимоги до себе і до життя надзвичайно високі. І ці вимоги ми маємо задовольнити. Ми дбаємо про розвиток спорту, зростання культурної бази, про освіту, медицину, про школи і дитячі садки. Останніх у нас, до речі, аж вісім. Отож ви можете зрозуміти, що у нас, у Славутичі, і діточок багато. Лише народжених тут — 4 тисячі. Ми недавно святкували День міста. І в цей день благословляли на довге і щасливе життя маленького чотирирічного жителя, який з'явився у сім'ї Нелі та Олега Яцюків. Його нарекли Іваном, прекрасним ім'ям, що символізує вічність. Отож ми віримо у вічність Славутича. А я хочу одразу сказати всім, хто сумнівається, чи виживе наше місто в такій екстремальній ситуації, навіть тоді, коли позбудеться утримання від стан-

ції, що ми виживемо. Звісно, при розумній підтримці держави, що є її святим обов'язком перед людьми, які стільки зробили для безпеки України й цілого світу. І той, хто про рокував, що Славутич має вмерти, дуже неправий. Славутич житиме. Для людей. Для майбутнього. І ті хлопчики і дівчатка, які народжуються у нас сьогодні, побачать Славутич ще більш розквітлим у третьому тисячолітті.

— **Ви так гарно говорите про Славутич. Змалюйте трохи ширше його сьогоднішній день.**

— Я вже казав, що в нас є все, в чому мала б потребу людина. В місті працює прекрасна, оснащена новітньою апаратурою лікарня, пологовий будинок. Є Будинок культури, кіноконцертний комп-

лекс, де відбуваються вечори, концерти, цікаві лекції, де демонструються кінофільми. І взимку, і влітку діє спортивна база, на якій кожен охочий може займатися буквально всіма видами спорту. У вихідні, вечорами, коли люди повиховали День міста. І в цей день благословляли на довге і щасливе життя маленького чотирирічного жителя, який з'явився у сім'ї Нелі та Олега Яцюків. Його нарекли Іваном, прекрасним ім'ям, що символізує вічність. Отож ми віримо у вічність Славутича. А я хочу одразу сказати всім, хто сумнівається, чи виживе наше місто в такій екстремальній ситуації, навіть тоді, коли позбудеться утримання від стан-

пер, коли станцію мають бути закрити, коли ми перестанемо отримувати гроші та електроенергію, нам є про що подумати, є про що потурбуватися і є над чим працювати. — **Мені довелося розмовляти з багатьма славутичанами. Вони із захватом, так само як і ви, відгукувалися про своє місто. Вони найбільше хочуть, щоб місто не вкрилося попелом забуття, як Прип'ять, хочуть, щоб воно жило і процвітало.**

— Так і буде. Ще раз підкреслюю: місто житиме. Нещодавно ми, до речі, святкували відкриття нових підприємств. Серед них — мале приватне підприємство АЗС «Транснафтопродукт», з виробництва металочерепиці фірми «Відродження Полісся» суб-

чому наші вироби будуть набагато якіснішими і дешевшими. Цього ми всі, і бізнес, і влада прагнемо. Цікавий проєкт виробництва спортивного одягу, у якому Україна відчу-

— **Але ж не одразу всі шість тисяч нині працюючих на станції завтра стануть безробітними?**

— Ні в якому разі. Справа в тому, що ніхто не може просто закрити станцію і тієї ж хвилини повернутися до неї спиною. Закриття — процес складний і тривалий. У кожному блоці треба провести цілу низку дуже серйозних робіт, які б гарантували повну безпеку кожного. Треба виїняти все паливо, поховати його або переробити. Треба завершити будівництво котельні. А особлива турбота працівників станції про об'єкт «Укриття», турбота про його абсолютну безпеку. Якщо перший, другий і третій блоки все-таки буде повністю закрито і вони стануть «мертвими» спорудами через кілька років, то саркофаг існуватиме, на жаль, віками. Потрібно буде гарантувати безпеку його, працювати над питаннями вивантаження і знешкодження ядерного палива, над будівництвом ще одного укриття... Загалом роботи — непочатий край. І всі ці люди, які працюватимуть на станції, які щодня їздитимуть туди із Славутича і назад, мають жити в місті як цивілізовані люди, мати гарантію, що у них буде і тепло, і світло, і хліб, і до хліба, що їхні діти виховуватимуться у садочках, навчатимуться у школах, що їхні дружини або й вони самі за потреби матимуть робочі місця у Славутичі.

— **Але, мабуть, не всі залишаться в Славутичі?**

— Так, кваліфіковані атомники, спеціалісти суперкласу виїдуть на інші станції, десь шукатимуть собі роботу, про що, як так міркую, повинна потурбуватися галузь. Жаль, що ці люди поїдуть від нас. Бо вони, як і всі інші, є золотим наповненням соціального захисту працівників АЕС та жителів міста Славутича. Незабаром цю програму буде розглянуто на сесії міської ради, вона матиме статус державної.

— **Місто Чорнобиль, атомна станція всі ці роки пов'язані із спогадами про те, як ми свого часу пишались, що станцію будуть на території саме нашої області, що вона довгі роки давала, ще й зараз дає струм для України, досить сказати, кожної хвилини на 20 доларів. Але з цим ім'ям пов'язане й інше: страшна аварія на четвертому блоці, ліквідація її наслідків, смерть багатьох людей, пам'ять, часто гірка пам'ять. Ви всі, хто сьогодні мешкає у Славутичі, чи віддаєте данину пам'яті минулому, данину пам'яті тим, хто врятував світ 14 років тому?**

— Інакше бути не може. У нас у місті є меморіал, кілька пам'ятників, до яких ми приходимо щодня, біля яких завжди лежать живі квіти. Особливо людно тут кожного 26 квітня. Ми поіменно пам'ятаємо всіх. І пам'ятатимемо завжди, скільки існуватиме місто. — **Ваша заповітна мрія?**

— Я ніколи не приховую, що просто закоханий у свій Славутич, закоханий у людей, які в ньому живуть. Не вважайте мене егоїстом, але я мрію продовжувати служити йому, а значить робити все, щоб людям було добре, щоб місто розцвітало, щоб розцвітала Україна, яка і складається із таких великих міст, селищ, сіл. Я хочу бачити щасливими людей. Така проста і така складна мрія. Але я вірю, що вона втілиться у життя. Інакше бути не може. Сьогодні Славутич приймає серйозний виклик долі. Приймає мужньо і свідомо. Люди хочуть жити саме тут, у своєму Місті. Тому впевнений, що у двобій із обставинами, породженими аварією, наступним закриттям станції, переможуть. Доля схилиться перед нами. А не ми перед нею. Саме так.

Олеся ДЕЙНЕКО.

